Inmormântarea I. P. S. Patriarh

(Urmare din pagina I-a)

Miron Cristea a fost în toată această ascensiune a unui neam omul care a corespuns întru totul, prin însușirile sale, înaltelor trepte la care s'a ridicat. Neamul nostru, în suișul său, n'ar fi avuț cine să înfățișeze cu o mai desăvârșită demnitate, inteligență și prestanță, culmile la care s'a ridicat, reprezentându-ne Biserica și țara cu strălucire și lăsând impresiuni nesterse în soliile sale prin străinătate.

Dar iubirea caldă de neam a Inalt Prea Sfințitului Patriarh Miron și însușirile de conducător înțelept și clar văzător, ca și trebuința de a avea în frunte oameni destoinici și de autoritate, au fost tot atâtea motive cari porunceau marelui Erarh să dea națiunii, și într'un mod mai direct, neprețuita sa contribuție de lumină și de muncă.

Luptător neînfricat pentru unitatea națională înainte de 1918, el a răspuns și în timpurile recente cu abnegație și entusiasm la chemarea Țării și a Regelui ei în momentele grele în care se cerea și autoritatea și sufletul lui mare pentru trecerea cu bine peste împrejurările primejdioase și pentru refacerea întru tărie și unitate a Statului și a Neamului.

Astfel a fost, credincios și Neamului și Regelui său, până la ultima clipă a vieții, murind la post ca un ostaș.

Acum, când drumul ostenitor și bogat în fapte l-a isprăvit, putem spune după judecățile noastre omenești, căci criteriile de judecată ale lui Dumnezeu nimenea nu le cunoaște desăvârșit și în concret, că Patriarhul Miron se va înfățișa liniștit înaintea dreptului Judecător ca unul ce și-a făcut datoria deplin în marile slujbe la care a fost chemat, exclamând împreună cu Apostolul Pavel: „Lupta cea bună am luptat, cursul am plătit, credința am păzit. De acum îmi stă înainte cununa dreptății, pe care Domnul îmi va da-o în ziua aceea, El, dreptul Judecător".

Dacă celui ce a primit mulți talanți, multe i se vor cere, și dacă le-a împlinit și cununa va fi mai bogată, credem puternic că Patriarhului nostru Miron i s'a gătit comoară în ceruri.

Știind însă că și cea mai strădalnică, mai izbânditoare și mai împunătoare activitate omenească, în ochii Tăi, Doamne, rămâne totuși cu totul neinsemnată, înălțăm lângă rămășițele pământești ale celui ce a fost Patriarhul Miron al României rugile noastre fierbinți către Tine Dumnezeule al milostivirii și cu osârdie-ți cerem: împlinește cu harul Tău ceresc ceeace, pe lângă toată marea credință, din neindestularea omenească a puterilor, mult regretatul nostru Patriarh, în lume viețuind, ar fi trecut cu vederea, — și-l fă să locuiască în lumina feții Tale.

AMIN

*

După discursul reprezentantului bisericii, a luat cuvântul d. Armand Călinescu, președintele consiliului de miniștri, ministru de interne și ad-interim al apărării naționale, în numele guvernului român.

D. prim ministru, membrii Casei Regale, d-nii consilieri regali, d-nii ambasadori, membrii guvernului, ai corpului diplomatic și șefii autorităților în curtea patriarhiei

Discursul d-lui Armand Călinescu,

președintele consiliului de miniștri, ministru de interne și ad-interim la apărarea națională

SIRE,
INTRISTATA ADUNARE!

In clipa despărțirii pentru veșnicie de cel ce a fost Marele nostru Patriarh Miron Cristea, sufletele noastre cernite nu'și pot găsi mângâierea decât în meditarea mărețului sens al vieței sale.

In adevăr fericită a fost această viață nu numai fiindcă era împletită dintr'o mare bogăție de fire, care au înodat nenumărate și felurite evenimente, așezate la răscruce de istorie; nu numai fiindcă soarta sa a cunoscut mereu gloria și triumful și n'a cunoscut niciodată înfrângerea, dar fiindcă viața sa a urmat pas cu pas însăși semnificația destinului nației sale.

In toate înfățișerile ei, în toate notele ei caracteristice, viața sa s'a confundat cu toate puterile tainice, cu toate năzuințele, cu toate stigmatele poporului nostru. A biruit și a fost mare prin toate caracterele nației; a triumfat odată cu dânsa prezidând la toate momentele înălțătoare ale acestei ere de apoteoză.

A rezumat în el toate virtuțile autentice ale neamului și a putut să se ridice tocmai prin eficacitatea lor.

Mai întâiu prin origina sa țărănească. Certificat unic al purității sale native, al sănătății sale sufletești dar și certificat al dârzeniei, al perseverenței în același gând, în aceiaș îndărătnică nevoie de independență, în aceiaș nealterată dragoste de pământ.

Șuvița neamului său purcede din țăranii grăniceri ai Bistriței. Părinții săi se așezaseră în Toplița Română. Tatăl său venise din ținutul Reghinului ,iar mama sa din părțile mărginașe ale Năsăudului. In ziua de Sf. Ilie din anul mântuirii 1868, primul Patriarh al României întregite a fost botezat de ciobanul mărginean Ion Herța din Sălișle, luând numele acelei sărbători.

In școli a purtat cu strălucire virtuțile obârșiei sale, cu acea putere miraculoasă de adaptare la secretele cărții, cu acea sete de cultură pe care o dovedesc totdeauna fiii de țărani români. Astfel, în anul școlar 1887 elevul Ilie Cristea din clasa VIII-a a liceului din Năsăud este ales președinte al societății de cultură „Virtus romana rediviva" pe care o prezidase cu trei ani mai înainte Gheorghe Coșbuc. Au urmat apoi o serie întreagă de triumfuri școlare: absolvirea cu succes a seminarului din Sibiu, luarea doctoratului în filologie la Budapesta cu o teză despre Mihai Eminescu, ceeace dovedește curiozitatea culturală așa de multilaterală a viitorului Patriarh, apoi doctoratul în teologie la Cernăuți. A exercitat o asiduă și strălucită carieră de publicist și redactor la „Telegraful Român", la „Tribuna", la „Gazeta Transilvaniei". S'a consacrat după aceia vocației sale bisericești, fiind protopop al Sibiului, iar după ce s'a călugărit episcop de Caransebeș.

In toate aceste urcușuri în valorile supreme ale culturii, se păstra ca un sens ultim memoria unei bisericuțe de lemn ce străjuia pe un deal al Topliței, simbol aducător aminte al îndatoririlor aceluia care, plecat dela glie, trebuia să ajute la desăvârșirea neamului său.

In primii ani ai carierii sale, Miron Cristea a fost și învățător la Orăștie. Așa era legea neamului nostru din Ardeal. Preot sau învățător tot păstor era. Doar prin aceste nenumărate generații de preoți-învățători, ale căror oseminte zac în cimitirele Ardealului, a putut păstra continuitatea și forța neîntinată a rasei, națiа noastră ardeleană.

Alături de puterea de conservare țărănească, neamul nostru s'a putut păstra până astăzi prin credința și pietatea religioasă. Țărănimea dădea rezistența biologică, credința pe cea sufletească. Năvălirile tutulor semințiilor au trecut ca apele de primăvară, persecuțiile și împilările dominațiilor străine n'au putut altera esența neamului cuprinsă în aceste două mari virtuți.

Miron Cristea a trebuit, în aceiași predestinație de a-și confunda destinul său propriu cu destinul neamului său, să devie și el vlădică, să păstorească, să fie consolatorul și dătătorul de curaj și de speranțe al neamului său în vremuri de grea restriște.

Inaltul Patriarh voia însă o biserică activă, un cler inspirat de misionarism militant, de vocație socială. El spune în unul din discursurile sale: „Biserica trebue să iasă cât mai des cu corabia sa în largul lumii, în valurile frământărilor sociale, contribuind astfel la salvarea poporului din nevoile și mizeriile zilnice nu numai cu cuvântul, ci și cu fapta". Astfel, consecvent concepției sale social-religioasă a fost unul din cei mai importanți luptători naționaliști din Ardeal înainte de marele război. In această calitate cu vorba, cu scrisul a pregătit mentalitatea care a făurit spiritul unirii tutulor Românilor.

Când visul milenar al întregirii s'a înfăptuit, Episcopul de Caransebeș, Miron Cristea, a fost primul ei vestitor aici în București. El a adus îmbrățișarea fraților și ofranda lor neconditionată de a trăi împreună cu noi în veșnicie.

Intelegător al nevoilor specifice provinciei lui natale, ardelean neaoș prin dragostea pentru provincia lui, el a fost totuși adeptul fanatic al unei unități românești care trebue să topească în aceiaș gând toate particularismele pe cari o istorie vitregă le-a oferit poporului nostru. Respectând tradițiile locale în ceeace au ele original și creator, el a militat însă pentru o unitate sufletească desăvârșită a tuturor Românilor, pentru un integralism armonic românesc.

Solul dela Alba Iulia a înțeles o contopire totală a sufletului românesc în aceiași unică esență pe deasupra diversităților de spațiu și de timp.

Câțiva ani mai târziu a devenit primul Patriarh al României întregite. Intreaga ortodoxie din sud-estul Europei a sărbătorit această supremă înscăunare. Ideia ortodoxă care s'a împletit și ea cu istoria noastră de încălcări, de bejenii în munți, ideia ortodoxă, cealaltă coordonată a istoriei noastre, a fost de altfel consacrată în suprema instituție religioasă în persoana primului Patriarh al României Mari.

Apostol al contopirii totale, al iubirii între Români, al înfrățirii desăvârșite, el era cel mai chemat să prezideze și desființarea zavistiei, a patimei politice, a urii și desbinării.

Când Suveranul nostru a făcut apel la Unire, Patriarhul Miron a fost primul care a înțeles această mare chemare patriotică. El a prezidat actul consolidării patriei și împăcării tutulor Românilor. Intr'unul din discursurile sale el se adresa astfel oamenilor politici: „Voi, fruntași conducători politici, în fața amenințărilor dușmane și a marilor jertfe, înlăturați orice susceptibilități, suprimați ori ce divergențe politice, întindeți-vă mâna frățească de armonică unire la munca de organizare a țării. Fiindcă numai așa ne vom închega și întări rândurile ca să consolidăm țara aceasta". Și glasul său n'a predicat în pustiu.

Astfel, nobila sa figură evocă în acelaș timp unirea geografică și unirea sufletească a Românilor împăcați între ei. Națiа recunoscătoare considerându-l printre întemeietorii vieții ei de stat, nu-l va uita niciodată.

Fie-i țărâna ușoară!

Prea sfinții episcopi

Ocolirea Sfintei Patriarhii

După ce serviciul divin s'a terminat, în acordurile corului Patriarhiei, care a cântat „Adusu-mi-am aminte" și „Veșnica Pomenire", s'a făcut tradiționala ocolire a bisericii, orânduită, după ritul ortodox, tuturor fețelor bisericești.

Cortegiul a ieșit apoi din biserică.

In frunte era purtată, de doi călugări, coroana de garoafe roșii trimisă de M. S. Regele. Urmau creștinețile colive și odâjdiile, după cari venea grupul impunător al episcopilor, în straie arhierești, în frunte cu arhimandriții Filaret Jocu și Atanasie Dincă. După toți episcopii, în rândurile cărora se aflau și reprezentanții cultelor străine, venea sicriul, purtat de jandarmi și protoerei.

In urma raclei, venea grupul familiei.

Urma Majestatea Sa Regele, având alături pe Marele Voevod Mihai.

In urma Suveranului venea d. prim-ministru, Armand Călinescu, iar în urma d-sale, d-nii consilieri regali, membrii Casei civile și militare a M. S. Regelui și toți membrii guvernului.

Veniau apoi ambasadorii și membrii corpului diplomatic; cei patru generali inspectori de armată; ofițerii generali ai oștirii; foștii miniștri; cavalerii ordinului „Mihai Viteazul"; înalții magistrați; reprezentanții cultelor minoritare ale țării; decanii și profesorii facultăților de teologie; delegația de comandanți și comandante de străjeri, etc.

Cortegiul a făcut înconjurul bisericii patriarhiale, oprindu-se, după datină, în dreptul ferestrei dinspre miază-zi, în dreptul altarului, a ferestrei de miază-noapte și a tindei Patriarhiei, unde s'au rostit rugăciuni.

După aceea, cortegiul a intrat în aceeaș ordine, în interiorul Patriarhiei, unde sicriul a fost coborît în cripta de veci.

In tot timpul cât cortegiul mortuar a făcut înconjurul bisericii, trupele prezente au dat onorul, iar muzica regimentului de gardă Mihai Viteazul a intonat „Ruga". La sfârșit, corul școalei de fete ortodoxe, „Zoe Romniceanu", a intonat, deasemeni, un cânt de slavă.

Dealungul zidurilor Patriarhiei și în tinda sfântului locaș erau așezate coroanele. Printre multe altele, erau acelea ale președinției consiliului de miniștri, ale ministerelor, ale orașelor din țară, ale locuitorilor din Topliță, precum și acelea trimise de guvernul francez, de împăratul Japoniei, de generalisimul Franco, etc.

După ce sicriul a fost coborît în criptă și meșterii au început zidirea bolții, M. S. Regele și Marele Voevod Mihai au părăsit incinta Patriarhiei.

Trista solemnitate s'a terminat la ora 12.30.

GR. O. I.

Ofițerii generali

Ședința chiriarhilor români, la Patriarhie

Marți, la ora 6 seara, a fost la palatul patriarhiei, o ședință a chiriarhilor români, la care au fost invitați și delegații bisericilor ortodoxe străine, veniți la funeraliile I. P. S. Patriarh Miron.

I. P. S. Mitropolit *Nicodim* a mulțumit prelaților străini cari au asistat la înmormântarea fostului conducător al bisericii române.

Au răspuns toți prelații străini.

In amintirea ilustrului dispărut, I. P. S. Nicodim a acordat delegaților, doi mitropoliți bulgari, un episcop polon, un mitropolit albanez și preotul profesor Tancoff, dela Sofia, crucea „Patriarhul Miron", sf. Scriptură tipărită de Sf. Sinod, sub obladuirea fostului Patriarh Miron, volumul omagial închinat I. P. S. Miron când a împlinit 70 de ani și câte o medalie comemorativă, bătută tot cu prilejul aniversării a 70 de ani a ilustrului dispărut.

Tot în amintirea fostului șef al bisericii române s'a dat tuturor membrilor Sf. Sinod crucea „Patriarhul Miron". Această cruce a fost dată și directorului Sf. Sinod, preotul Gh. Vintilescu și secretarului Sf. Sinod, diaconul Gh. Moisescu.

LA TEMPLUL SPANIOL

La templul cel mare spaniol, îndoliat, s'a oficiat Marți, în prezența unui mare număr de enoriași, a consiliului reprezentanților comunității a comitetelor, școlilor, societăților, un serviciu divin pentru odihna sufletului I. P. S. S. Patriarhul Miron Cristea.

Serviciul religios a fost efectuat de d-nii prim oficiant onorific Alberto Della Pergola, prim oficiant A. Hoffman și preoții I. Altaras și M. Eschenasy, răspunsurile fiind date de corul templului.

Servicii asemănătoare s'au făcut la toate templele comunităților de rit spaniol din țară, potrivit dispozițiunilor d-lui șef Rabin Sabetay Djaen.

Servicii divine pentru marele defunct

IN STRĂINĂTATE

La Londra

Londra, 14 (Rador). — La catedrala greco-ortodoxă din Londra a avut loc azi un Requiem pentru odihna sufletului I. P. S. S. Patriarhului Miron Cristea.

Au asistat d. V. V. Tilea, ministrul României, în fruntea membrilor legației, atașatul militar român, episcopul de Fulham, reprezentând pe arhiepiscopul de Canterbury, reverendul dr. Francis Graham Brown, episcop de Ierusalim, reprezentând biserica anglicană, reprezentanți ai episcopului de Lincoln, episcopului de Gibraltar, canonicul John Douglas.

Se mai aflau deasemeni d. Corbin, ambasadorul Franței, contele Raczinsky, ambasadorul Poloniei, d. Simopulos, ministrul Greciei, însărcinatul cu afaceri al Iugoslaviei și consilierul ambasadei Turciei.

Slujba religioasă a fost oficiată de un sobor de preoți, în frunte cu arhiepiscopul Germanos și arhimandritii Constantinidis și Virvos.

Răspunsurile au fost date de către corul catedralei grecești, o bună parte din ele fiind rostite în limba română.

La Paris

Paris, 14 (Rador). — Un requiem s'a oficiat azi, la ora 11,30 în capela română, pentru odihna sufletului I. P. S S. Patriarhului Miron Cristea.

Au participat d. G. Tătărăscu, ambasadorul României, în fruntea întregului personal al ambasadei, un reprezentant al d-lui Lebrun, președintele republicei, un reprezentant al d-lui Bonnet, ministrul afacerilor străine, însărcinații cu afaceri ai Cehо-Slovaciei, Iugoslaviei și Greciei, precum și numeroase personalități din colonia română.

La Bruxelles

Bruxelles, 14 (Rador).— La biserica ortodoxă a avut loc astăzi un serviciu religios, oficiat de arhiepiscopul Alexandru pentru sufletul Patriarhului Miron Cristea.

Răspunsurile au fost date în românește de corul bisericii.

D. Rădulescu-Mehedinți, ministrul României, a asistat împreună cu întreg personalul legației.

La Berlin

Berlin, 14 (Rador).— Episcopul Serafim a oficiat la catedrala ortodoxă un requiem pentru primul Patriarh al României Miron Cristea.

Au asistat membrii legației, în frunte cu d. consilier de ambasadă Brabeteanu, însărcinat cu afaceri.

La Varșovia

Varșovia, 14 (Rador). — In catedrala ortodoxă mitropolitană din Varșovia s'a oficiat astăzi un serviciu funebru pentru odihna sufletului prea fericitului Miron, primul patriarh al României.

Slujba a fost oficiată de mitropolitul Dionisie, capul bisericii ortodoxe polone, înconjurat de un numeros sobor de arhimandriți, preoți mitrofori și arhidiaconi, în prezența d-lui Richard Franasovici, ambasadorul României, și a întregului personal al ambasadei.

Asistau reprezentanți ai guvernului polon, în frunte cu d. Beck, ministrul afacerilor străine, d. Swietoslawski, ministrul instrucțiunii și cultelor; corpul diplomatic, reprezentanții autorităților civile și militare, ai societăților polono-române și un numeros public.

După slujbă, ambasadorul României a primit condoleanțe din partea mitropolitului Dionisie și a celorlalte personalități prezente.

La Stockholm

Stockholm, 14 (Rador). — Azi dimineață, la ora 11, s'a oficiat un serviciu divin pentru odihna sufletului I. P. S. S. Patriarhului Miron Cristea.

Au asistat d. Barbu Canstantinescu, ministrul României, în fruntea întregului personal al legației și consulatului român, reprezentanții guvernului, ai clerului economic și corpul diplomatic acreditat la Stockholm.

La Kopenhaga

Kopenhaga, 14 (Rador). — Azi dimineață s'a slujit un serviciu divin la biserica ortodoxă din Kopenhaga, pentru odihna sufletului I. P. S. S. Patriarhului Miron Cristea.

Au asistat ministrul României la Kopenhaga, membrii legației și ai coloniei române.

La Belgrad

Belgrad, 14 (Rador). — La catedrala patriarhală din Belgrad s'a oficiat azi un serviciu divin pentru odihna sufletului Patriarhului Miron. Slujba a fost oficiată de un mitropolit, trei episcopi și 12 preoți.

Erau de față: d. Cincar Markovici, ministrul afacerilor străine, din partea guvernului iugoslav; șefii misiunilor diplomatice din Belgrad, d. Victor Cădere, ambasadorul României cu întreg personalul ambasadei, ș. a.

Episcopul Dionisie al Belgradului a preaslăvit într'o cuvântare personalitatea celui dispărut.

La Istanbul

Istanbul, 14 (Rador). — Marți la ora 11, cu prilejul funeraliilor I. P. S. S. Patriarhului Miron Cristea, consulatul general român din Istanbul a făcut la patriarhia ecumenică din Fanar un serviciu religios pentru odihna sufletului marelui dispărut.

Au asistat consulul general al României cu d-na N. Lukasievici, funcționarii consulatului general și ai agenției S. M. R. cu d-nele; membrii coloniei române din Istanbul și un mare număr de credincioși.

Serviciul religios a fost oficiat de mitropolitul de Calcedonia, înconjurat de membrii Sfântului Sinod, de preotul iugoslav și de întreg clerul patriarhiei.

Au ținut să asiste la acest serviciu religios și consulii generali ai Iugoslaviei și Greciei.

La Atena

Atena, 14 (Rador). — *Marți dimineață, s'a oficiat la Atena un serviciu religios în memoria I. P. S. Patriarh Miron al României. A oficiat mitropolitul Ambrosios, din partea primatului bisericii elene, înconjurat de un sobor de preoți.*

Au fost prezenți reprezentantul M. S. Regelui George al Greciei, miniștrii Turciei și Iugoslaviei, reprezentanții președintelui consiliului de miniștri și ai guvernului elen, însărcinatul cu afaceri al României împreună cu personalul superior al ambasadei din Atena și al consulatului din Pireu, președintele Ligii româno-elene și întreaga colonie română.

La Sofia

Sofia, 14 (Rador). — Un serviciu religios a fost oficiat Marți la amiază la biserica română din Sofia, pentru odihna sufletului primului Patriarh al României.

Au asistat toți membrii guvernului în frunte cu d. Kioseivanoff, președintele consiliului, membrii casei civile și militare a Regelui, ai Sf. Sinod în frunte cu mitropolitul Neofit al Vidinului, d. Eugen Filotti, ministrul României, înconjurat de personalul legației, șeful statului major general Hagipetlov înconjurat de ofițerii superiori, primarul capitalei, membrii corpului diplomatic, înalții funcționari din ministerul afacerilor străine, membrii coloniei române și un numeros public.

La Budapesta

Budapesta, 14 (Rador).—La capela română s'a oficiat un serviciu funebru pentru I. P. S. S. Patriarhul Miron, în prezența d-lui Bossy, ministrul României, înconjurat de personalul legației.

La Salonic

Salonic, 14 (Rador). — Mitropolitul Ghenadie al Macedoniei a oficiat astăzi în biserica istorică Sf. Sofia o slujbă pentru odihna sufletului Patriarhului Miron Cristea.

Mitropolitul Ghenadie era înconjurat de 20 de preoți, iar răspunsurile au fost date în limba română de corul liceului român și al gimnaziului român de fete.

Intr'o impresionantă cuvântare, înaltul chiriarh a subliniat participarea sinceră a bisericii și poporului elen la doliul țării amice.

Asistau la trista ceremonie consulul și vice-consulul României, capii autorităților civile și militare corpul consular, școlile române cu întreg corpul profesoral și numeroși credincioși aromâni.

La Roma

Roma, 14 (Rador). — Marți la ora 10 dimineața a avut loc la biserica rusească depe via Palestra un serviciu divin pentru odihna sufletului I. P. S. S. Patriarhului Miron Cristea.

La ora 12 a avut loc la legația României un requiem solemn.

Guvernul italian a fost reprezentat prin contele Emmo Capodilista.

După serviciul divin dela legație, d. ambasador Comnen a rostit un emoționant panegiric al vieții și operei spirituale și patriotice a ilustrului dispărut.

IN ȚARĂ

In toate orașele din țară, s'au oficiat deasemenea servicii religioase pentru odihna sufletului marelui dispărut.

Au asistat șefii autorităților civile și militare, clerul, corpul didactic cu elevii școlilor și numeroși cetățeni.

Membrii consiliului superior al Frontului Renașterii Naționale